MYSORE MINES (AMENDMENT) BILL, 1955.

Motion to extend time for presentation of S. C. Report.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, I beg to move :

"That the time appointed for the presentation of the report of the Select Committee on the Mysore Mines (Amendment) Bill, 1955 be extended and that the report be presented before the close of the next Session of the Assembly."

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the time appointed for the presentation of the report of the Select Committee on the Mysore Mines (Amendment) Bill 1955 be extended and that the report be presented before the close of the next Session of the Assembly."

The motion was adopted.

SECOND FIVE YEAR PLAN.

Mr. SPEAKER.—Now the House will take up the discussion on the Second Five-Year Plan. I have decided to fix a time limit of 15 minutes for speeches.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Sir, this is an age of plans and planning and therefore there is no surprise that we in Mysore have also had a Second Five Year Plan. It was hoped Sir, that when this Planning Board was appointed in the State, great things would come out of it. I am rather disappointed. What could their recommendations have been if the 242 crores schemes which they had thought of, had been put into print ? It would have been perhaps an interesting document. But the glaring fact remains that this Plan has now been cut down to 82 crores, and we have naturally to speak on what is mentioned in this booklet. It was said that in the First Five Year Plan, the emphasis was on agriculture and in the Second Five Year Plan, the emphasis would be on industries. But I fail to find that it is so. Out of a total sum of 82 crores, hardly a sum of about 8 crores, nearly 14 per cent, is on industries, while agriculture continues to get 30 crores or nearly 40 per cent. Of course, when you go from one plan to another, it cannot be in water-tight compartments and expenditure which naturally belonged to the First Five Year Plan, would get unconsciously into the Second Five-Year Plan. That is what has happened in our case in Mysore. On Bhadra we have spent 5 to 6 crores and we have planned to spend 11 to 12 crores more in the Second Five Year Plan. Similarly, Nugu, Thunga and some other projects which were incomplete at the end of the First Five Year Plan have got to be completed and they take up a certain sum of money under the Second Five Year Plan, so much so, that 30 crores of rupees which we have borrowed at fairly high rates of interest are going to be spent in the Second Five Year Plan solely for irrigation and agricultural purposes. What returns they will bring at the end of 1960, I have already mentioned, and I have my own doubts if even in 1965 any one of these schemes will be in a paying condition.

With these general remarks, Sir, I come to the Department of Agriculture which seems to play a very important part in our economy. The heading says 'Agricultural Production' and we have been told about their plans for the remaining five years. The Department of Agriculture, as we know in Mysore, has been in existence for over 40 years and has done wonderful work, specially during the early days of Dr. Coleman. I am therefore surprised to see in this Report that this Department is now thinking of starting new lines of research work, to supply us with the latest information, which was being done as early as 1915 to 1920. Why that important section of Research in the Department of Agriculture was discontinued is not made known to this House. Now, they are again asking for a sum of 80 lakhs of rupees to revive this department. Then, this scheme of giving irrigation pumps will bring under cultivation an extra acreage of

20,000 acres yielding two thousand tons of grain. The production of compost will be intensified and that will bring a production of 5,000 tons of grain. Irrigation wells numbering about 5,000 will bring a yield of 5,000 tons of grain. Fertilisers more intensified will bring an yield of 37,500 tons. Improved type of seeds and better variety seeds will bring in 75,000 pallas of paddy.

Sir, all this is being achieved by a total expenditure of only 130 lakhs under the following heads :

Bulldozers	27.5 lakhs
Improved seeds	25 ,,
Fertilizers	14 ,,
Wells	27.5 ,,
Diesel Pump sets	25 ,,
Compost	10 ,,
Japanese method	2.5 ,,

Here is a practical example, if these figures could be relied upon, as to how with a bare sum of 130 lakhs spread over five years we will be able to produce 89,000 tons of extra foodgrains. I would like to ask whether they hope to achieve half this result by their Tunga Anicut or Nugu Anicut over which they have spent over 5·2 crores. I have been telling repeatedly that if the State's economy, specially in the field of agriculture, is to improve, more attention should be paid to improve minor tanks, small projects, improved seeds, better method of farming, extra quantities of fertilisers; these are the things that count more than big projects costing crores of rupees. This is a kind of economy that spreads over every village in the State, which brings a new life into every village. Therefore, I recommend that in future Government should take small projects more and more rather than the big projects which cost us crores, and merely have a spectacular effect.

Sir, the Agricultural Department has no doubt, given out a beautiful resume in this Booklet about the work during the next five years. But the doubt remains whether they will achieve what they have planned. We know the story of tractors and bulldozers. These tractors are not only lame ducks of Government of Mysore but they are the sickliest of ducks.

SRI J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—They are dead.

SRI V. M. MASCARENHAS.—My friend says: they are dead. Here, Government are again thinking of spending 27 lakhs on tractors. I only hope that the old story will not repeat.

A MEMBER.—There is no doubt about it. (*Laughter.*)

SRI V. M. MASCARENHAS.—In that case, let these 27 lakhs be kept in the treasury.

Sir, I now come to the next great activity of the State,—Industries and the Industrial Developmemt in the State. As I have already remarked, the most disappointing feature is that not one single new industry is going to be started in Mysore under the Second Five Year Plan. The then Industries Minister, Sri Siddaveerappa, in his speech during the last budget, was saying that the Second Five Year Plan is an industrial plan and crores and crores of rupees would be spent for industrial development in Mysore. Actual figures are given here and the major part of it goes to the rural industrialisation scheme, a scheme which brings the Government into almost disrepute, as I have said on a previous occasion. Then there is the expansion of the Electric Factory, the expansion of the Porcelain Factory, expansion of Soap Factory. Sir, these are mere expansions and not starting of new industries. They should have been included in the First Five Year Plan itself. It is unfortunate that three good years have been wasted by the Government in not giving a concrete shape to the decisions taken about the development of these factories.

Now, I come to the Rural Industrialisation Scheme. Sir, this is a scheme of which Hon'ble Members in the past and even to-day have made the most critical observations. This is a department where money is spent without either any audit or any check. Anyway, I would suggest that in future we should not be guided by the brilliant figures where we have been

(SRI V. M. MASCARENHAS.)
told that 16,750 industries have been started annually, the share amount is 17 lakhs and, the value of gross production is 7 crores. It is normally difficult for me to believe these. I have been an industrialist for the last few years. It is very difficult to rely on these figures. More than 55 lakhs goes towards the establishment expenditure. If industrial wealth in a country is to be produced by a Governmental agency by employing men, nothing could be more foolish. There will be nothing but creating some posts like Supervisors, etc. in the District Headquarters; it will not be industrial development.

Sir, after this, I come to forest. Here again, a very ambitious scheme has been thought of. Just yesterday, my friend Sri Hutchmasti Gowda was pointing out that there was the scheme for afforestation of 75,000 acres which meant at the rate of 43 acres a day. By seeing the rate of afforestation that has been done in the past in the State, is it possible to believe that in the next five years there will be afforestation work to an extent of 75,000 acres? If the Government could do it, I shall be the first to congratulate them. As I said yesterday, this is only a dream. Dreams sometimes may come true; very often they do not. (*Laughter.*) Sir, it is rather unfortunate that Government are not taking enouhg care in the scheme of afforestation. In the good old days there was a rule that every Forest Officer should show at the end of every year a minimum acreage of afforestation. If they did not do it, there was a black-mark and they would either be degraded or transferred. Can this Government tell me whether during the last five or ten years, this rule has strictly been adhered to? I can emphatically say, the answer is 'no'. Government do not take any serious notice to know whether the Forest Officers are really keen about afforestation. I must say they are keen only to destroy the forest. Our forest wealth was 17·2 per cent and now it has come down to 14 per cent. If you go at this rate, the curse that came to Middle East will come to our State, because a State which has no forest will become a desert. I am glad to see that the present Minister for Agriculture has realised it and he is vigorously opposing any attempt to give forest areas for cultivation. That is not enough; more forest must be grown. This will not only prevent soil erosion but will improve the fuel position in the country.

SRI L. SIDDAPPA (Chennagiri).—What is your reply to Sri T. Hanumiah?

SRI V. M. MASCARENHAS.—He must go elsewhere to get lands for cultivation and not claim forest lands. We, as responsible members of this House, could never subscribe to a policy of that kind. There are thousands of acres of land ready to be released for cultivation. The eyes of some seem to be only on forest lands; I do not understand that peculiar mentality.

Sir, I now come to the Department of Sericulture. This is a very vital industry in our State. If sericulture is not improved, our State would suffer a lot. In these days of competition with rayon silk and artificial silk, our silk industry is really handicapped. Government must see that thousands of families that are mainly depending on this industry exist and the industry flourishes. I know Sri Siddaveerappa who holds the sericulture portfolio, is very much interested in the industry. My only request to him is, when he considers the question of reviving spun silk industry, he will keep in mind not only the interest of the industry as such but also the interest of the State.

1-30 P.M.

As regards fisheries, we have a very rosy picture in the booklet, but when I go to the market and cannot buy two pounds of good fish, all this becomes futile. Let the Minister do what he likes. If he can dump 10,000 pounds in a day in Bangalore market, that day I will publicly thank him and say that the department is doing good work and until such a day comes, the fishery scheme of the Government of Mysore is all a farce and there is no possible good coming to the State.

Coming to medicine and public health, this booklet contemplates that in future the Medical Department will be reorganised, that experts with various degrees will be sent regularly to foreign countries for special training and that hospitals will be equipped on first class lines. About 30-40 years ago, the hospitals in Mysore and Bangalore were comparable to any in the whole of India. It is sad to see from this booklet that to-day they are not in that state. Why their standards should have deteriorated, why they could not have been kept in first class condition which they enjoyed 30 years ago, is difficult for me to understand. After all, one or two premier hospitals in a State not only bring honour to the State but bring relief to the citizens of that State and if to-day we see that qualified men are not to be found in the State and that the Government should envisage a scheme of sending young men for taking these degrees, either there has been some kind of lacuna in the rules or there has been some kind of grave negligence to see that year after year young men with the brilliance and qualifications were not being deputed regularly to various foreign countries for training which was the feature in the good days.

With regard to public health, I must admit very good work is being done in malnad and other parts—work which has brought really tangible results. I wish them the best of luck in the remaining five years. Now that the Director of Public Health and the Director of Medicine are becoming one, I fondly hope that in the next five years these two departments will work with greater co-ordination and the interests of the State will thereby be served further.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮಯ್ಯ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾಳೆ ಬರಲಿರುವ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇತರೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಹಾಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತಾಳಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಲಭಿಸುವಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗಂತೂ ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡು ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಮ್ಮ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್.

ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೂರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಎಂದರೆ—ವಿಶೇಷ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಸಾಲಗಳು, ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ರೀತಿಯ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಸಾಲಗಳೆಂಬುದಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆಯಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಯೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದೆ, ಈ ಸಂಘಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದರಿಂದಲೇ ಏನೂ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈಗ ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೂಲಕ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂಥ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯ 830 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂಬು ಹೇಳಿ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರ ಋಣಬಾಧೆ ಎಂಬುದು 44 ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿರುವುದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲದ ಮೊಬಲಗು ಕೇವಲ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ರೈತರ ಋಣಬಾಧೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಇನ್ನೂ 30-40 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಋಣಬಾಧೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಪುನಃ ಆ ರೈತರು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಇಷ್ಟೇ ಋಣಬಾಧೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ನಾವು ರೈತರ ಋಣಬಾಧೆಯನ್ನು ಖಂಡಿತ ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.)

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲಾವಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 4½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರತಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಈ ಮೊಬಲಗಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಂಚ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 5883 ಇದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು 80-83 ಪ್ರೈಮರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಗೇಜ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಈ 80 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೂ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ನೀಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೂ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಯೂ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ ? ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಾಲ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅವರ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣಕಾಲದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಮಳೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ರೂರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ, ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಮಲ್ದಾರರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅವರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬತ್ತು ಕೆಲಸಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಲು ವೇಳೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಈ ದಿವಸ ಅಮಲ್ದಾರರುಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಲಗಳು ಬೇಗ ರೈತರಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ. ತಿಂಗಳಿಗೊಂದಾದರೂ ಮೀಟಿಂಗುಗಳು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗುಗಳೂ ಸಹ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 2-3 ಜನ ಗುಮಾಸ್ತೆಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಜವಾನರುಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಟ್‌ಟೈಂ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ 3-4 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇವರು ಒಂದು ಅಲೋಯನ್ಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅಮಲ್ದಾರರೂ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೂ ಆನರೆರಿ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಖಾಸಗೀ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿರಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಟ್‌ಟೈಂ ಕೆಲಸಗಾರರಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಫುಲ್‌ಟೈಂ ವರ್ಕರುಗಳನ್ನೇ ಗುಮಾಸ್ತರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳ ತಲಬನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವಂತೆ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಸಬ್-ವೆನ್ಷನ್, ರಿಬೇಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು. ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು—ಕಂತುಗಳ ವಸೂಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 25 ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಒಂದು ಸರ್ಕಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ 50-60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಗಳವರೆಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಶೇಕಡ ಮೂರರ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಋಣ ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸರ್ಕಲ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೊಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದಾದರೋ ಒಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತರುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಬಾಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ಇನ್ನು ನಾವೀಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವರಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನಗಳಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿಸಾಲಕ್ಕೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ದೇಶಕ್ಕೇನೂ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ! ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ, ಇವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಈಗೇನೋ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತೊಂದು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಬ್‌ವೆನ್ಷನ್ ರೂಪವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಂದ ಏನೇನೂ ಕೆಲಸ

ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ತಾವು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬರಂತೆಯಾದರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗೇನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಹತ್ತು ಜನ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನಾದರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಾನು ನೋಡಿರುವ ಹಾಗೆ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಆ ಮದರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ.

ಇನ್ನು ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತ ಶ್ರೀ ಮ್ಯಾಸ್ಕರ್‌ನ್‌ಹ್ಯಾಸ್‌ಅವರು ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕೆರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಲಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕುಗ್ರಾಮ ಬಂದು ನಾವು ಬ್ರೆಜಿಲ್ ದೇಶದಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ತರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರಿನಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಈ ಆಹಾರದ . . .

Sri V. M. MASCARENHAS.—You have not understood me. I said "Take up minor irrigation works, instead of major irrigation works."

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—ನಮಗೆ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳೂ ಬೇಕು, ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳೂ ಬೇಕು. ಕೇವಲ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಒಳಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಎಷ್ಟು ಇರುವೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ಆನೆಗೆ ಸಮನಾದೀತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕೇವಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಈ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳ-ಅಣೆಗಳ ಕಡೆಗೂ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಮ್ಯಾಸ್ಕರ್‌ನ್‌ಹ್ಯಾಸ್‌ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಜ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡೆಲ್ಲಾ ಈ ದಿವಸ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ದೊಡ್ಡ ಮೈದಾನಗಳೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ದಿವಸ ಆ ಭದ್ರಾವತಿ ಉಕ್ಕಿನ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೂ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರುಗಳಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಸೌದೆ ಸರಬರಾಯಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಭದ್ರಾವತಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಆಗತಕ್ಕ ಸೌದೆಗೆ ಎಷ್ಟುಮೊಬಲಗಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲು ಆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—ಆದರೆ ಆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕಾಡನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಅಡಿಗೆಗೂ ಸಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೌದೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕರೆಂಟಿನಿಂದಲೇ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ನೂತನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮೈಸೂರು ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಥರ್ಮಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗ್ಯಾಸನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಸೌದೆಗಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಎಷ್ಟೋ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ನಿಂತುಹೋಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೌದೆಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು, ಎಂಥ ಕಷ್ಟ ಆ ದಿವಸ ಬಂದಿತ್ತು, ಆ ದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೌದೆಗೂ ಕೂಡ ತುಂಬ ಅಭಾವ ಬಂದು ಹೋಗಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸರಬರಾಯಿ ತೀರ ಕಡಮೆ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ $2\frac{1}{2}$ ಮಣ ಸೌದೆ ಸಹ ದೊರೆಯುದಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಪಟ್ಟಣದವರೇ ಆಗಲಿ ಹಳ್ಳಿಯವರೇ ಆಗಲಿ ಹೊಂದಾವಣೆ ಆಗದೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿ ಪಟ್ಟಣಗಳೆರಡೂ ಹೊಂದಾವಣೆಯಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಪಟ್ಟಣದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ; ಪಟ್ಟಣದವರು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಬೆಳೆಯುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ಅಡಿಗೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಹೋಟೆಲುಗಳಿವೆ. ಈ ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಲಾರಿಗಟ್ಟಲೆ ಸೌದೆ ಬರುತ್ತದೆ,

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್)

ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೆಚ್ಚುಬೆಲೆ ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಸೌದೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾಡು ನಿರ್ನಾಮವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ನೀವೇನೂ ಸುಮ್ಮನೆ ನಷ್ಟಪ್ತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಅವರಮೇಲೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇವೆ. ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಬೇಗಬೇಗ ನಡೆಯಬೇಕು, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವವನ್ನು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮುದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧದ ವಿಚಾರ.

ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಅಗರ್‌ವಾಲ್ ಸಮಿತಿಯವರು 1958ರಲ್ಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾನನಿರೋಧ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು ಎರಡು-ಮೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಎರಡು-ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಆಗ ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಈಗ ಹಣದ ದುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 1ರಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಜನರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಆಗಿರುವಾಗ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಹೆಂಡದ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದುದು ಕಮ್ಮಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದೇನೂ ಅಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳವಾಗಿ ವ್ಯಸನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯ ವರ್ಷ ಮುಂದಿನ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾದರೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೆ ಅನುಭವವಿರುವಂತೆ ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದನ್ನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ನಿಘಂಟನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಚರ್ಚೆಮಾಡುವಾಗ ಮೊದಲನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ನಿರೂಪಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಸಹಜ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಅರಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ಧರ್ಮ. ಈ ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕ್ಸ್, ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವು ಈ ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಭಾರತಾದ್ಯಂತವೇ ಅಲ್ಲದೇ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತವೂ ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಬೇಕು, ತನ್ಮೂಲಕ ಜನಜೀವನದ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು, ಸುಖಸೌಲಭ್ಯ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಖಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ, ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಗಳ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೇ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದಂಥ ಜೀವನದ ಅಂತಸ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎನ್.ಇ.ಎಸ್.ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ನೋಡಿರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ಲಾಕಿಗೆ 7-7½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 1½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆ ಬ್ಲಾಕಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಂತಲೂ, ಇನ್ನೂ 2½—3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಎಂತಲೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಬಾಕಿಯದೆಲ್ಲಾ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲ ಮತ್ತೊಂದು ಮಗದೊಂದು ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಕೊಂಚ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಾವು ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೋ, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೋ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೂಪುರೇಖೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಜೀವನದ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಅಷ್ಟೇ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜನಗಳು ಆದರಣೆಯಿಂದ ಇದು ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೋಪಗಳು ಇವೆ. ಅನನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಇನ್ನೂ 61ನೇ ಇಸವಿ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆಯಾ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡದೆ ಹೋದರೆ ಕಡೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಣ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಜನಗಳ ಹತ್ತಿರಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗಳು (ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಮುಂತಾದುವು) ಬಂದದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು, ನಾನು ಇಷ್ಟು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆ, ನನ್ನ ಅಂತಸ್ತು ಜೀವನದ ಮಟ್ಟ ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಯಿತು, ನಾನು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ, ರೈತ ಯಾವನಿದ್ದಾನೆ ಅವನು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣ ಸಫಲವಾಗಿದೆ, ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಎಂದರೆ ಅದೊಂದೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟ, ಅವನ ಸುಖಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಜೊತೆಗೇ ಅವನ ಅಜ್ಞಾನ ಹೋಗಿ ಅವನು ವಿಚಾರಪರನಾದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ನಮ್ಮ ಜನಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೇಸಿಕ್ ಸ್ಕೂಲು, ಮತ್ತೊಂದು ಮಗದೊಂದು ಹೀಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುವಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ವಿಶೇಷವಾದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಜನತೆಗೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು, ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹರಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಗುರಿ, ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಇರಬೇಕು. ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳು ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ನೀವು ಯಾವ ಸಾಲಗಳನ್ನೇ ಕೊಡಿ, ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿ, ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಅವನನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಜ್ಞಾನವಂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

2 P.M.

ಅವನು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಬಂದ ಅಭ್ಯಾಸವೇನಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಜಪಾನ್ ಮಾದರಿ ವ್ಯವಸಾಯವೆಂದು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ರೈತನಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸಿದಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜ್ಞಾನವೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ, ಇಷ್ಟು achievement ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವಾಯಿತು.

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ, ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಮೊದಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು, ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಚ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.)

ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಏನು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ತತ್ವವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ failure ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಮಗೆ ಬೇಕು, ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಬರೀ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅದನ್ನು effective ಆಗಿ, ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ದೇಶಾದ್ಯಂತವಿರತಕ್ಕ ಕೂಗು. ಅವನಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಅವನ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಬರೀ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಅವನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ಅದೇ ತತ್ವವನ್ನನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ, ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಒಂದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ technical advice ಇರಬೇಕು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ, ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ದಾರಿಯೇ ಬೇರೆ, ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದ ದಾರಿಯೇ ಬೇರೆ ಎಂಬಂತೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ sources ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ sourceನಿಂದ ನಾವು ನೀರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಹಾಕಬೇಕು. ಮೈನರ್ ಅಥವ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯಾವುದಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಂತೆಯೇ ಭೂಮಿಯಿಂದಲೂ ನೀರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಂದು ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿನ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಣ್ಣ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೂ ಮಾಡಿ ರೈತನಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಫಲ (returns) ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೈಗೊಂಡು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾವು ಹೇಳುವುದೂ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದೇ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಚ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ (return) ಬರುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ರೈತನಿಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸದೆ ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ನಮಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವ statistics, statement ವಗೈರೆಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ/ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ materials ಇಲ್ಲವೆನ್ನತಕ್ಕ ಕಾರಣವನ್ನು ಮುಂದೊಡ್ಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಪಟ್ಟಣಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಮಂಜೂರ್ಮಾಡಿ, ನಾಳೆಯೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು—ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ 17 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಉಳಿಯಬೇಕು, ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಸಹ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಕೆಲಸ ರೈತನಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಹೊರತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವ

source ನಿಂದಲಾದರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರ್ಮಾಡಿ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹರಿಯಲು ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನೀವು ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕವನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವನು ಎಷ್ಟು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಆಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ತಾನು ಮಾಡಿರುವ ಖರ್ಚಿನ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 3-4 ಗಿಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ, ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವನಿಗೆ return ಎಷ್ಟು ಬಂತು ಅದು ಅವನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಕಪಿಲೆ ಅಥವಾ ಏತದಿಂದ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಶೇಕಡ 2-3 ಕೂಡ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವನ economic condition ಎಷ್ಟೋ deteriorate ಆಗಿದೆ, ಅವನು ಎಷ್ಟೋ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರೈತನು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ basic school ಆಗಿ convert ಮಾಡಿ, ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ multi-purpose schools ಮಾಡಿ ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಂತಿರಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಗರಿಕತೆ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಟ್ಟು, ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಶಕ್ತರನ್ನು ಶಕ್ತಿವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅನಾಗರಿಕರನ್ನು ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಗುರಿ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬೇಕು, ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೊಂದುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲು, ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ, ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ. ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ನೋಡೋಣ. ಇದರಿಂದಾಗತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನೂ ರೈತರು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ರೈತನಿಗೆ ನೇರವಾದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲಮಾಡಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಅವನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಒದಗಬೇಕು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಒದಗಬೇಕು, ಮತ್ತು ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ (cottage industries) ಪ್ರಯೋಜನ ಅವನಿಗೆ ಒದಗಬೇಕು. ಹೀಗಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಧಾರ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ, ಇದೇ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾತರರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊದಲನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಬಳ್ಳಾರಿಯೂ ಸೇರಿ 48 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾತುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವರಮಾನ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿದ್ದೆವೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯಮವಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವ ಇತರರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಕಬಲ್ಲೋ (workable), ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಲೋಪವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವುದು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಡ ದೇಶ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಬಹಳ ಅಲ್ಪವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ 85 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಇದು ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದದ್ದಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ, ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಇದರ ನಾಲ್ಕಾರರಷ್ಟು ಹಣ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊದಲನಿಂದ ಒಂದು ಕೋರಿಕೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಉತ್ತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟ. ರೈತರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ, ಶೇಕಡ 80 ಮಂದಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಡಿಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ಡಿಳ್ಳಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಡಿಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ! ಈಗ ಹಳ್ಳಿಯವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಹೇಗಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ; ಹಳ್ಳಿಯವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆದರಣೆಯಿದೆ, ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವಿದೆ, ಅದರಂತೆ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನೌಕರರಿಗೆ ಇರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಕೂಡ ಅನುಭವ ಕಡಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ; ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟ, ಅಲ್ಲಿನವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಜೆ, ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬಂದಿರುವವನು. ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗರ ಕಷ್ಟಸುಖ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಹಳ್ಳಿಯವರನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಈ ಪಾಂಚ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಮ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ, ವಿದ್ಯಾ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ, ವೈದ್ಯ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರೂ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ, ವೈದ್ಯ ಸಹಾಯ ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ಹೋದರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಮುಂದಾದರೂ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಜೀವನಕ್ಕಾಗುವಷ್ಟಾದರೂ ಕನಿಷ್ಠ ದರ್ಜೆಯವನ ಸಂಬಳ ಏರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಸಂಬಳ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಮ್ಮತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದೆವು. ಕನಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆವು, ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ 1,400 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಯಾರು? ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೊಣೆಯೆ? ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ರೈತರಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ದೊರೆಯಬೇಕು, ರೈತ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಸುಖವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳಿಗೆ, ಕಷ್ಟಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ್ದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವವರ ವಿಚಾರ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗುವುದು, ಇತರರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಓಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇತರರಿಗೂ ಕಾರು ಕೊಟ್ಟು ರೇಸ್‌ಗೆ ಬಿಡಲಿ, ಆಗ ನೋಡೋಣ. ಆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸದೆ ಕೇಳುವುದು ಯಾವ ಧರ್ಮ? ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಳೆ ನಂಬಿ ಅದು 12 ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಬಂದರೆ ಏನೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದೆ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ರೈತನಾದರೋ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನುತ್ತು ಗೊಬ್ಬರ ಗೋಡು ಎಲ್ಲಾ ಹಾಕಿ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾದರೆ ಲುಕ್ಸಾನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತನ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಉಳಿಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಮ್ಯಾಸ್ಕರ್ನೆಸ್‌ರವರು ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಾಗಬೇಕು, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಿಜ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮೈಸೂರು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಂಧ್ರ ನೋಡೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್—18 ಕೋಟಿ 96 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ನಂದಿಕೊಂಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ 122 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ—ಹೀಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಟ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಈಗ ಷುರು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರೇನು?

Sri V. M. MASCARENHAS.—May I bring it to the notice of the Hon'ble Member that he forgets that the Finance Minister of Government of India has asked the Reserve Bank to stop honouring the over-drafts of Andhra Government.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. 1946ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕೆಲಸ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರುವಷ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. 1901ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂತು; 1906ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ 800 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಶೇಕಡ ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. 50 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಶೇಕಡ ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಆಂಧ್ರದವರು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 25 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಪಂಪಿಂಗ್ ಸೆಟ್ಸ್ ಇದುವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ಏಳು ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ 12 ಲಕ್ಷ ಜನ ರೈತರಿರುವಾಗ ಏಳು ಸಾವಿರ ಪಂಪುಗಳು ಯಾವ ಮೂಲೆಗೆ ಆಗುತ್ತವೆ? ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದರ ಅರ್ಧಾಣೆಯಿರುವುದನ್ನು ಒಂದಾಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡೋಣವೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯದು ರೈತರು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದದ್ದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ. ಶ್ರೀ ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡರು ಆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 4,250 ಸ್ಕೂಲುಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 2,250 ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕು. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನೂ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಳು ಕೋಟಿ ಎಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ 4,250 ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೇಕೆ ಒದ್ದಾಡುವುದು? ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಓದುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೇ ಏಳು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಓನಾಮ ಕಲಿಸುವುದಕೆ

ಅಷ್ಟಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಬೇಸಿಕ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಹ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದು ಟೆಸ್ಟ್ ಇಟ್ಟು ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರಂತೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ರೂರಲ್ ಕಾಲೇಜಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೋ ಅವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರ ಹಣ ತಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವವರು ಹೋಗಿ ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಇದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ವರೂ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಸರ್ವರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.

ಮಣ್ಣು ಸವೆದು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭೂಮಿಸಾರ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರವೀಣರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 30 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ಇಂಚು ಮಣ್ಣು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಲಾಭಕರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಣ್ಣು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಒದಗಿಸಿರುವ ಸುಮಾರು 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು; ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವಾಗ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಾಸ್ಕರನ್ ಹ್ಯಾಸ್‌ರವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಭದ್ರಾವತಿಗೆ ಸೌದೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೌದೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಿರಬೇಕೆ? ಹತ್ತು ಮರ ಕಡಿದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮರ ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಕಡಿದುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಫೀಸರೂ ಇಷ್ಟು ಮರ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಕಡ್ಡಾಯವಿತ್ತು. ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿದ್ದಾಗ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

2-30 P.M.

ಆಗಲೆ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ? ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಜಮೀನೂ ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೈತನಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ದಿವಸ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬೈಲು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಅಂಥ ಜಮೀನು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರ ವಶದಲ್ಲಿ ಹಾಳು ಬಿದ್ದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆತನಾದರೂ ತನ್ನ ವರ್ಷದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗುವಷ್ಟು ಆದಾಯ ಪಡೆಯಲು ಮಾವಿನ ಮರಗಳನ್ನೋ, ಹುಣಿಸೆ ಮರಗಳು, ಹೊಂಗೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳನ್ನೋ ತನ್ನ ನೆರಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಆ ಸಂಪಾದನೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನಾದರೂ ಬೆಳಸದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ನಮ್ಮ ಈ ವನಸಂಪತ್ತು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಆ ಲಾಂಟಾನಾ ಗಿಡಗಳು ವಿನಾ ಮತ್ತೇನೂ ಬೆಳೆಯದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಒಂದು ಅರಣ್ಯವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇಂಥ ನಿರರ್ಥಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ರೈತನಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪೇನು? ತಾವು ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ಈ ದಿವಸ ನೀವು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸದೆ, ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೈತನಿಗೂ ಕೊಡದೆ, ಹಾಗೇಯೇ ಪಾಳು ಬಿದ್ದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ರೈತನಿಗೆ ಈ ಪಾಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು 50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಬೇಡ ಆತನೇ ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಾಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಆ ಗುಂಡು ತೋಪುಗಳು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ತಾವು ಕಾಡು ಬೆಳಸಿ—ಇಲ್ಲವೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗಾದರೂ ಕೊಡಿ, ಹಾಗೆ ಪಾಳು ಬಿದ್ದಿರಲು ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವೈದ್ಯಬಾಬು:

ಇನ್ನು ತಾವು ಈ ವೈದ್ಯ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ :

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀವೀಗ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕು.

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು :

ಈ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ 100-125 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ತಿಳಿಸದಂತೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ನೇರವಾಗಿ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ಕೆರೆ-ಕಟ್ಟೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು :

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತನಿಗೆ ಪೆರಿನಿಯಲ್ ಸಪ್ಲೆ ಆಫ್ ವಾಟರ್ ಇರುವಂತೆ ಯಾವ ತರದ ಏರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆಯೇ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಪಿಲಾ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಲದು. ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗೂ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಗಣಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರ.—ಈ ಗಣಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟಿಗೆ ಬಹಳ ತಾಪತ್ರಯವಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಈ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಇನ್ನಾದರೂ ಆ ಪರದೇಶಗಳ ಸಹಾಯದ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಲು ಆಸೆಪಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲೇ ಈ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಕೂಡಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ರಿಫ್ರಾಕ್ಟರಿ ಬ್ರಿಕ್ಸನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಪ್ರೂವ್ಡ್ ಫರ್ನೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆನಿಫಿಸಿಯೇಷನ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಓರ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್ಪರಿಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಡೀಹೈಡ್ರೇಟೆಡ್ ಲೈಮ್, ಗ್ಲಾಸ್‌ಷೀಟ್ಸ್, ಮತ್ತು ಸಿಲಿಕಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ, ಗ್ಲಾಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟೋನ್‌ವೇರ್ ಪಾಟರೀಸ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಈಚೆಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಹ ಮೆಟಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಗಣಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೃತಮಹಲ್ ಇಲಾಖೆ.—ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉತ್ತಮ ತಳಿ ರಾಸುಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಾಧಾರಣೆಯನ್ನೂ ಈ ವರೆಗೆ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಕಾನ್ಸೆಂಟ್ರೇಟೆಡ್ ಫುಡ್ಡನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ಲಾನ್ ಪೀರಿಯಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೇಗ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕ್ಸ್.—ಮೊದಲನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಈ ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಹರಿಹರದ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನಿನ ಒಂದು ಭಾಗದ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನಿನವರೂ ತಮಗೂ ಈ ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಭಾಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದವರಿಗೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ನಿಮಗೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಿದ್ದೇವು? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ತಾವು ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು.—ಈ ದಿವಸ ಪ್ರಾತೆತ್ತಿಧರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಈ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಅವರ ಮೆರಿಟ್ ನೋಡಿಯೇ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶವೇ ದಡ್ಡ ಜನರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ದೇಶ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಈಗೀಗ ಜನರು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ದಕ್ಷರೂ ಆದಂಥ ಜನ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ 20-25 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆಯಬೇಕು. ನಾವೀಗ ನಮ್ಮ ಜನರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ನಾವು ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲೇ ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ಮೆರಿಟ್ ಮೆರಿಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಾರು ಕೆಲವರು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೇ ಈ ನೌಕರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ದೊರೆತು ಬಾಕಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗವೂ ದೊರೆಯದಂತಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇದೇನೂ ಅಂಥ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ

ತಾವು ಈ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೊಡ್ಡ ಕಾಲೇಜಿನವರೆಗೂ ಸರಿಯಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಸರ್ವರಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶದೊರೆಯುವಂತೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು.—ಈಗ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಒಂದರಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪೈಕಿ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಇವೆ, ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಮತ್ತು ಆ ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಬಾಕಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಸಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯಾವ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್‌ಗಳು ದೊರೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇವರು ಯಾವ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ತಾವು ಆದಷ್ಟು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದಾವಣಗೆರೆ-ಹರಿಹರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಂತೆ ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಬಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹಿತ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, . . .

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಳೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಷೇರ್‌ದಾರರೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆಯ ಬಳೆ ಫಾಕ್ಟರಿಯನ್ನಾದರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಆ ಹರಿಹರದ ಬಳಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿರುವುದೇನು, ದೇಶಕ್ಕೆ ನಾವು ಇತ್ತಿರತಕ್ಕ ಆಶ್ವಾಸನವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಜನರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ನಮ್ಮ ಆಶ್ವಾಸನದ ಜೊತೆಗೆ ಆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ.—ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಒಂದಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಾದರೋ 10-15-20ರ ವರೆಗೂ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಇರತಕ್ಕ ಆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ಸಹ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಕಂಡು ಬಂದ ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬೇಲೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 85 ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಕೆರೆ, ಕಾಲುವೆ, ಅಣೆಕಟ್ಟೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡುದರ ಫಲವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಜನ ಜೀವನ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು,—ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಉಪಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನದಿಗಳು ಎಂದರೆ ಹೇಮಾವತಿ, ಯಗಚಿ, ಓಟಿ ಹೊಳೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದಲೂ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಚಾರಣೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಇತರ ಪುರನಿವಾಸಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ 1-2 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಆ ನಮ್ಮ ಓಟರುಗಳಿಗೆ ಮುಖ ತೋರಿಸದಂತಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಾಗ್ದಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಇನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಪೂರೈಸಿದ 10-15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸಗಳೂ ಕೂಡ ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

(ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.)

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಆಶ್ರಯದಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡದೇ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು ಯಾವಯಾವುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ತಾವು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಟಿ.ಬಿ ಯಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರಿನಲ್ಲೋ ತಾವು ಇರುತ್ತೀರಿ. ತಾವು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಸಂಚಾರ ಹೋದಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಶೋಚನೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವೂ ಸೇರಿದರೆ ಈ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಾದರಿ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಅಡಚಣೆಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಟಾರ್ ಹಾಕುವುದು; ಸಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಕೆಲಸ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭೂಮಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೋ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು. . .

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಸಾಲದು ಎಂಬ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಈಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೈಮರೀ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರೈಮರೀ ಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಡ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೇಲೂರು, ಆಲೂರು ಮತ್ತು ಸಕಲೇಶಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳಿಗೆ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಪೇಚಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಇತರರ ಕಷ್ಟ ಅಂತೂ ಹೇಳತೀರದು. ಆದ್ದರಿಂಧ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಡೆ ಮನೆ ಇದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಪೇಚಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ಯಾವೆಂಜರ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೆಲಸಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಗಲೀಜು ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸ ನಿಂತುಹೋಗಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಮನುಷ್ಯರೇ, ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು. ಅವರು ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಊರನ್ನು ಪಾಕೀಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನಕ್ಕೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಅವರಿಗೆ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ನಿರ್ಣಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಯತಃ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೌರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುವಾಗ ಯಾರು ನಮ್ಮ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಚಾರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ

ದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲುಗಳ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಕಚ್ಚಾಮಾಲುಗಳ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಬಡಜನರ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ದನಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಈ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದನಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕಕಡೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ದನಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾವುಳೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಆ ಸ್ಥಳದ ದನಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು (ನೆಲಮಂಗಲ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ, ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೂ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿವೆ, ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಜ್ಞಾನ ತೊಲಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಈ ನಮ್ಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕಡೆಪಕ್ಷ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟಾದರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ರೀತಿ ನಾವು ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 80 ಜನ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿದ್ದೇವೆ. 100ಕ್ಕೆ 80 ಜನ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿರುವಾಗ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ, ರೈತಾಪಿಜನರ, ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಅವರ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಯಾವರೀತಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಯಾವರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೈತಬಾಂಧವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಸಬಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಮುಂದಾದರೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ ಈ ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯ ಹೇಗೆ ಮುಖ್ಯವೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಜನರು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಲಿ, ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಾಗಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ರೈತರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕಡೆಪಕ್ಷ ಐದು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

3 P.M.

ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಬಡವರಿಗೆ ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ, ಯಾವರೀತಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೋ, ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಚ್ಚಾ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.)

ಸಾಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕೋ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ರೈತರ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯವೂ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅನೇಕರೀತಿ ರೈತ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಹಾಯ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಒದಗುತ್ತಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಡ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಅದು ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಸಲ ಮಾಡಿ, ಅದರಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೇಸಲ ಪಡೆದು, ರೈತನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರಡುಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸಾಲದೊರೆತರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹೊರತು ಮೂರುನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವಯಾವ ಮೂಲಕ ಸಾಲಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಜಾಗ್ರತೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು, ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು. ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ ನಮಗೆ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಐದುವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಫಲ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಗ minor irrigation works, ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಉತ್ಪಾದನಾಶಕ್ತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗೋ ಸಂಪತ್ತು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಗೋ ಸಂಪತ್ತಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಗೋ ಸಂಪತ್ತೇ ನಮ್ಮ ರೈತರ ಮುಖ್ಯಾಧಾರ. ಆದಕಾರಣ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಗೋ ಸಂಪತ್ತಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ರೋಗರುಜಿನಗಳು ಬಂದರೆ ಅವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ಔಷಧಿ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಸುಮಾರು 10-12 ಮೈಲಿ ದೂರಹೋಗಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಮೂಲಕ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಕೂಲು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಬೇಸಿಕ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲ ಸ್ಕೂಲುಗಳೂ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಬೇಸಿಕ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಬಾಂಧವರಿಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಮನೆಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಪಾದನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೆ ಬರೀ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುರಿ

ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬಡಜನರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬ ಅನ್ನ, ಮೈತುಂಬ ಬಟ್ಟೆ, ಇರುವುದಕ್ಕೆ ವಸತಿ ಇಷ್ಟು ದೊರೆಯಬೇಕೆಂಬುದು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಆಗ ನಾವು ಯಾವರೀತಿಯ ರಾಮರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದೂ ಕೂಡ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬಡವನಿಗೂ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬ ಅನ್ನ, ಮೈತುಂಬ ಬಟ್ಟೆ, ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆ, ಇವಿಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 85 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಣವು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಸೂ ಕೂಡ ದುಂದು ವೆಚ್ಚವಾಗದಂತೆ ಜನರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಜನಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸುಖಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet again at 3-40.

The House adjourned at Ten Minutes past Three of the Clock and reassembled at Forty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

***Sri B. T. KEMPARAJ** (Bangalore South-Scheduled Castes):—Mr. Speaker, we have completed the First Five Year Plan and the Second Five Year Plan is placed in our hands. The First Five-Year Plan was expected to remedy the shortage of food and cloth and other articles of necessity for human consumption.

Sir, the Second Five-Year Plan is meant to increase the industrial development in the country and to give impetus to starting new life in the villages. This Plan is estimated to cost, in the course of the next five years, a sum of about 84 crores. Several Schemes to improve the economic position of the people are included. Whatever plan we might think of, it should be for improving the standard of life of the common man. Sir, we always say that the common man must be helped, he should be taken care of, all assistance should be given to him. But, as far as my knowledge goes, I find that in no way this plan goes to give a helping hand to the common man.

Sir, there are so many developmental activities contemplated in this scheme. There are schemes for the improvement of agriculture, for starting research laboratories for agricultural operations. But, whatever might be the research or the discovery made by this Department of Agriculture, how far it will go to help the ordinary agriculturist is the criterion. If we think from this point of view, I must say that we may not expect more improvement in this respect.

Coming to industry, Hon'ble Member Sri Mascarenhas has said much on the subject. Sir, whenever we think of the Socialistic Pattern of Society, we should think of a plan as to how we could make the employee feel the same amount of responsibility as felt by the employer. Every employee will get his wages, bonus and other allowances. I suggest that we can bring in a scheme to say that a portion of the allowances of the employee be cut and that amount be invested in the capital of that industry. By this method the employee becomes a shareholder of that industry, as it were, and he will evince more interest and responsibility in the development of that industry. Sir, it is high time that the Government should nationlise the individual industries. To bring into existence the Socialistic Pattern of Society, it is necessary that the disparity between man and man is first removed.

Coming to rural industrialisation, Government have, no doubt, made provision for giving loans to villagers to start small industries. But, this loan only reaches such persons who are capable of furnishing security. Though a person is really in need of some monetary help and even though he possesses all the talents to start an industry, he will not be able to secure any benefit from the scheme because he is not in a position to furnish any security for the loan he desires to take.

(SRI B. T. KEMPARAJ)

Government should evolve a plan whereby persons who could not furnish any security may also get the loan and start industries in their villages; otherwise, the help will not reach the really deserving persons. Several schemes are contemplated here, all with a view to help the tiller of the soil. But, when we actually go through every suggestion made by the framers of these schemes, we find that the principle adumbrated in the schemes may not be in a position to help the tiller of the soil. Therefore I request Government to think seriously over this problem and to help the tiller of the soil as best as they could.

Sir, Government is very anxious to develop the forest wealth in the State. But, I have got my own doubts as to how Government would be able to carry out this afforestation programme. The amount that is proposed to be spent under the scheme for the improvement and development of forest is too much in my opinion. The schemes should be made practicable and not theoretical.

Sir, coming to the Labour Housing Corporation, I would like to say that the scheme is very good. But, so far as the working of the Corporation is concerned, we are experiencing many difficulties. The person who wants to get the help should invest the complete value of the site. Unless he possesses a site, he will not be getting any help from the Corporation. In addition to this, he should invest 20 per cent of the building value that has to be constructed. Sir, this is a very important question that we have got to consider. The income of the persons who apply for such loans would be very low. If such a person is expected to invest the full value of the site and 20 per cent of the building value, it would be practically impossible for anybody getting low income to own a house. I therefore appeal to the Government to make this scheme an easy scheme wherein the low income people may get the best use of the Corporation.

4 P.M.

So far as irrigation and other development works are concerned, the Government has got a very good plan to improve the irrigation scheme, but the Government should think of finding some new sources of irrigation work and water facilities in the maidan pradesh because it is very difficult to get water supply in the maidan pradesh. Wherever it is possible it is necessary that the Government should think of having pick-ups in maidan pradesh. One of my friends represented that more wells can be dug in the rural parts. We find water diminishing as the number of wells increase. Therefore, as an alternative it is necessary to think of pick-ups wherever it is convenient to store water. It will help the ryots to get water facility.

As far as supply of electricity is concerned, it is necessary that rural electrification should be taken as a necessary step because unless we see that current is supplied to the extent needed by the rural population, whatever new schemes we may adopt, it will not be possible to improve the condition of the villager. Often, for cottage industries, it will be necessary to use electricity. If electricity is supplied for flour mill, power loom and such other things, the village economy will be improved to a great extent.

As regards the Depressed Class Housing Scheme, the Government should think of a well chalked out plan. Now the Government is giving some grant for building materials—two windows and one door to a single family. So far as this plan goes, we have been experiencing a good deal of difficulty. Therefore, the Government has sanctioned a sum of Rs. 2 crores for the amelioration of the Depressed Classes. As an alternative, the Government may think of having co-operative systems of building houses for the Depressed Classes, because whatever amount the Government will give and whatever materials the Government will supply will be eaten away by white ants within a year or two, after which the amount that has been spent for the upliftment of the Depressed Classes will be

a waste. It is better for the Government to introduce a new scheme instead of giving this kind of grant scattered here and there, which would not satisfy any person or any villager in the State. Therefore, I suggest to the Government that it is better that they think of the co-operative system of improving the Depressed Class colony. Thank you.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—Mr. Speaker, Sir, we have good reason to congratulate ourselves upon the successful completion of the First Five-Year Plan that we formulated for ourselves. The Government of India which first put before the country the idea of a planned economy in this part of the Asian continent is equally entitled to receive the congratulations of this House on this occasion when we have just passed on from the First Five-Year Plan into the Second Five-Year Plan stage. The main achievement, speaking particularly of the First Five-Year Plan, is firstly the attainment of self-sufficiency in the production of food and other essential things needed by the common man ; and in regard to this we may well be proud of ourselves for having reached self-sufficiency and for having enabled ourselves to cease to look to other countries for the supply of foodgrains needed by the millions in this country. Secondly, the other thing that we have notably achieved during this First-Five Year Plan period is the establishment of Community Projects and National Extension Service Blocks in various parts of the country. The concept of these Community Projects and National Extension Service Blocks is to carry to the under-developed or undeveloped rural parts in the country those amenities which are being enjoyed at large by urban or semi-urban areas in the country and during the five years that have now passed, the several Community Projects that have been established in different parts of the country and the numerous National Extension Service Blocks that have studded the countryside are evidence of our seriousness and our earnestness to set up the pace as well as the standard of economic progress among the millions of our countrymen. It has been said by some of our critics that these Community Projects have not been doing anything worthwhile and that these National Extension Service Blocks have hardly commenced to function so as to make the difference obvious to those who are to be served by these Projects and Blocks. To snch criticism all that I say in answer is, let us not be impatient ; let us give as much time as is necessary for administrative processes to fulfill themselves and translate ideas put down on paper into realities which people can see for themselves and judge for themselves.

The idea of a planned economy, as I observed at the outset, is somewhat new to this part of the Asian continent and so far as India itself is concerned, the idea of a planned economy is certainly new to us ; and it has been said, probably because our plans extend for five years at a stretch, that our planning ideas have been borrowed from our communist neighbour Soviet Russia. In Soviet Russia this planning was done initially for a five-year period and then for successive five-year periods. Except that, I do not see that there is much in common between the economic structure of the plan in India and in Soviet Russia. As a matter of fact, during the period following the First World War even America planned her economy and President Roosevelt brought into existence what the world has come to recognise and to remember as the New Deal where technicians replaced in important and in key positions the civilians and the administrators. The Technocracy, as it was called, of Post-war America was in essence an attempt to plan the economy of the nation to suit the requirements of the Post-war world and for the improvement, if not the rehabilitation, of National economy after the destruction that the First World War brought in its wake. In India we have just entered the threshold of planned economy and though we have reason to congratulate ourselyes upon what we have acheived during the First Five-Year Plan period, this is the proper occasion on which we should take stock of our actual requirements and, if I

(SRI M. V. RAMA RAO.)

may use that expression, make a realistic as distinguished from an idealistc, estimate of what the country needs. To-day the country is self-sufficient in regard to food and also in regard to clothing, but this country is not yet self-sufficient in regard to many other needs of the millions of our countrymen. One such deficiency is the appalling deficiency in housing accommodation. Another such deficiency is the want of cultivable land for those who can do nothing except carry on agricultural operation. In this country the masses subsist mainly on agriculture and allied occupations and it is a matter of great anxiety and I may say alarm, considering the rate at which our population has been increasing, that we should be having so many millions of people depending entirely on land for their subsistance but who do not possess any land of their own for cultivation. In Mysore State we have quite a considerable number of persons who can do nothing except carry on agriculture but who possess no land of their own. It is true that Government have set before themselves a policy of granting land to all persons who qualify for the grants of such lands, but I must say that, judging from the number of people who are landless cultivators in this country, this policy needs to be seriously reconsidered and steps taken to see that persons who can subsist on agriculture are enabled to do so by devising suitable measures to fit into this Second Five-Year Plan at least. In my district, in Chiknaikanahalli Taluk, there is a Co-operative Farm which has been set up a few years ago and the colonists who have been persuaded to settle down there are all Harijans. The colony consists of between 25 to 30 Harijan families who have been persuaded to settle down there. A few hundreds of acres of cultivable land have been made available to them and agriculture is carried on there as a co-operative enterprise with some assistance furnished by Government in the shape of a qualified Agricultural Inspector who gives them some technical advice and the grant of land that has been placed at their disposal for cultivation. I have on a previous occasion mentioned this to my esteemed friend Dr. Nagan Gowda, the Minister for Agriculture, and he was interested in the thing and he has promised me that he would go and see the colony for himself. I would suggest to him that he should do so as early as possible, because that will show him what can be done by way of co-operative agricultural endeavour.

Now, it is common knowledge that perhaps a few lakhs of Harijan families in this country are almost entirely landless. They have nothing to subsist upon except their ability to perform unskilled labour. And it is also common knowledge that this unskilled labour is largely at the disposal of landed interests who claim to subsist on the land and who claim to be and describe themselves as agriculturists but perform no real agricultural operation themselves. This unskilled labour, useful as it is, is not made use of in the best manner and to the most advantageous extent because it is available on such terms and conditions as the landed interests choose to dictate. These people, if they are allowed to cultivate their own lands or persuaded to cultivate land on a co-operative basis, will not only be enabled to live as free citizens of a free country doing what they can to earn an honest living but will at the same time solve some of the difficulties which the Government seems to be faced with at present in regard to the Tenancy legislation and also in regard to grant of lands and various other matters. That is, Sir, so far as co-operative farming is concerned.

Then, Sir, in this country we are fond fond of nationalising things. I hold no brief for private vested interests. I do not claim to speak on behalf of capitalistic economy. I am interested as much in the public sector as in the private sector, such as it happens to be. Recently the Government of India has nationalised life insurance in this country. All life insurance companies doing business have now passed into the control of a department of the

Government of India. Now it is only proper that we should examine what we have done under the scheme of nationalisation and compare it with what has been done in other countries which also have nationalised schemes of social welfare and social insurance. In India what has been attempted and what has been done is the nationalisation of all life insurance carried on by private companies. In the United Kingdom for instance, what has been done and what has been provided for under the nationalisation of insurance is the insurance of the nationals of the country. That I submit is a vital difference which every national of this country should bear in mind when he looks at the planning proposals of the Government both at the Centre and in the State. In the United Kingdom every individual is insured against sickness, unemployment and various other things. Women are insured against maternity, sickness and unemployment and unemployed persons are insured against everything except unemployment. The words 'responsible Government' seem to mean that the Government is responsible for the social welfare of those who are governed. In our country we have yet to travel a distance before we can say that this is also our claim. Now, if a Government cannot provide employment to the common people, it is a moral duty no less than a legal duty to pay unemployment benefits. That is what has been done in the countries where the representatives of the working classes have the opportunity of running Governments. Here in our country, without intending or casting reflection on any Hon'ble Member of this House, I might say, very few of us can really claim to represent the working class as such. Most of us are white collared occupation men. Most of us I say cannot in fact claim to represent the working class. In this country the representatives of the working class, if and when they get the opportunity to form a Government which they can call their own, will have to do many things which we have not thought of; and they will have to undo many things which we are now in a hurry to do. Still I would say in regard to this nationalisation that when we nationalise a thing like insurance or transport or the manufacture of goods, we have got to see what other countries have done, why they have been able to make a success of it, how those schemes have been productive of general good and advantage to the masses and what exactly are those aspects which we have lost sight of which bring in more criticism than common advantage.

Sir, my Hon'ble friend the Minister for Road Transport is looking at me, probably he expects me to say, things about the proposed nationalisation of the Bangalore Transport Company. I have no such intention. I may assure him that my views such as they may be in regard to the proposed nationalisation of the Transport Company are very different from his. What I was saying was that while we attempt the nationalisation of some of these things, we go about the business in such a way that we do not get the maximum return for those who ought to benefit by these schemes of nationalisation. For instance, the Government Road Transport Department is able to show a return of considerable profit by recourse to certain other factors such as over-loading. It is common experience for those who are compelled to travel by these public transport buses that most of these buses are heavily over loaded and they enjoy an immunity from police checking, which is not shared by or which is not extended to private enterprise buses. Sir, this is a very old point and I am sure the Hon'ble Minister is nearly tired of hearing it said on the floor of the House but I take this occasion to mention it because the Minister has not given us the advantage of his presence in this House for a considerable time during this session and today happens to be the penultimate day of this session and there may be no other opportunity of mentioning it to him on the floor of this House.

Then, Sir, in regard to the plan as it relates to Mysore State, I only wish to say that the Government have set before themselves a scheme which

(SRI M. V. RAMA RAO:)
envisages an expenditure of more than 80 crores of rupees during the Second Plan period. This, in effect, means that in addition to the normal budgetary expenditure of between 20 and 25 crores a year we propose to spend on national developmental schemes an additional sum of over 20 crores of rupees a year. This is very nearly double the normal expenditure and considering the amount of money actually spent on development schemes out of our normal revenues it is probably 6 to 7 or even 8 times that amount. The main difficulty with this Plan would appear to be our inability to meet any considerable part of this total expenditure by having recourse to our own powers of taxation or other powers of raising money. Now we have been freely resorting to borrowing from the Central Government and from the general public, all with a view to get as much money as we can to be expended on Social Welfare Schemes and on National Development Projects. Good as it is, it also raises the question: "Are we borrowing on our credit or are we borrowing because we are able to do so at the moment?". This question will have to be examined very shortly and in great detail because the apportionment of assets and liabilities will come up as a consequence of the proposed Reorganisation of States. When this question comes to the forefront it will be time for us to see what exactly are our assets and what in fact are our liabilities and how they compare with the assets and liabilities of the neighbouring States parts of which will come into our State hereafter.

MR. SPEAKER.—May I request the Hon'ble Member to close?

SRI M. V. RAMA RAO.—Having regard to this factor, I would suggest to the Government to be realistic in formulating their proposals for National Development and in providing resources for expenditure on the Second Five-Year Plan.

4-30 P.M.

SRI K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—Mr. Speaker, following as I do the Hon'ble Member Sri Rama Rao immediately after, I suffer from certain disadvantages. One is the approach that he made to this all important subject. I do not like to join issue with him, but shall merely confine my remarks by making them as general as possible.

Sir, so far as the Draft Five-Year Plan before us is concerned, I must make a personal observation. I had something to do with it being a Member of the State Committee for Planning and Development, and as such, I share the responsibility for it to some extent, may be in a very small measure. Nevertheless, it is there. So, possibly the approach that I should like to make is one of appreciation and to commend it to this House and to request them to register their general chorus of approval.

Sir, it is necessary for us to remember the background so far as planning is concerned. It may be that Sri Rama Rao has rightly pointed out that this planning is something new to this side of the continent, namely, Asia. In fact, in the Post-war world, we find very many countries in Europe and America having their own plans for reconstruction. We all know the supreme effort that was brought to bear by an entire people concentrating themselves in one national endeavour of reconstructing the country from out of the wrecks and fragments into which it was torn as under by the devastating world war from which the world had hardly recovered. So far as India is concerned, we have to profit by the experience of these people in other parts. As Sri Rama Rao has pointed out, the famous New Deal of America, similarly the Beveridge Plan of England and we have heard of similar efforts there in other places. One supreme claim I would like to make in regard to the First and the Second Five-Year Plan of ours, is their touch of orientation which we may justifiably claim with some pardonable pride. We do not really mean regimentation as is aimed at in the Plans prepared by the Soviet Russia nor do we believe in doing out grants and bounties as it obtains in plans under capitalistic or bureau-

cratic regimes. In between these two there is a happy compromise and this is another feature of our plans of which we may be legitimately proud. This is the happy idea which we must remember is what is claimed as the orientation in the Five-Year Plans of India. Another point that has to be remembered is that this Plan is not taken up on party considerations and there is no party affiliations so far as these Plans are concerned. It is one supreme effort in which this whole country is engaged. Immediately after the attainment of freedom and our erstwhile Rulers left this country, there was a feeling that we should immediately take up the supreme question of reconstructing the country in every walk of life. I need hardly make a reference to this aspect at this stage, namely, that I am one of those who believe that a Government having the support of the entire people can alone put in such supreme effort. No Government forced upon any people by a foreign authority can either be a substitute for self-Government nor can it think of putting forth such supreme effort as is needed in the case of plans such as these. How did we find ourselves when England relinquished its hold and transferred its responsibilities for the governance of India. We found that our frontiers were not safe. There were feelings of dissension everywhere and there was an amount of violence all round. Bloodshed was there and what is more, we were a country trying to find our own in a competitive world. But we must remember that we must be grateful to our erstwhile Rulers for one thing, that is, that they left behind in this country an administrative machinery which gave to this country a settled system of Government and which gave us a sense of oneness and unity also. That was one stage. In several parts of the world, right from Soviet Russia, America and England, every country had struggled hard to rebuild the country from the ravages of the war and in the face of severe competitive effort of this type, India with her teeming population was feeling alike the thrill as it were and the throbbing to find her own. In fact there was absolutely no time to be wasted. Things could not be taken easily and India had to perform things in much quicker time than what the other countries could have done in similar circumstances. It is at this critical juncture that India produced a man who can be rightly called as the National Hero. I am proud to recall on this occasion, the imagination and the qualities of leadership displayed by Pandit Jawaharlal Nehru when he took charge of the country from the British. Perhaps he was the man of the moment and he was simply shot up at that time by the country. Perhaps no one else would have been in a position to deliver the goods, and it is difficult to imagine what would have happened to the ship of State as it were in the vast and stormy ocean, if he had not taken up the leadership of the country. It is at that critical time that he gave the country the Five-Year Plan. We had to put our shoulder to the common weal and help the Great Leaders of the Nation to steer this ship of State to safer waters and in this effort, I am happy to say that we have all reason to congratulate ourselves, though not in a spirit of gusto or in a spirit of vanity. I say this in all humility that this is an occasion fit and proper when we must express our gratitude to the Great Leaders of the Nation, and more particularly to that National Hero. The country has gone through the First Five-Year Plan and we are now faced with the Second Five-Year Plan. Sir, it is well known that in the Second Five-Year Plan, the emphasis is more on industry; very naturally after agriculture, comes Industry. After the food problem has been successfully tackled under the First Five Year Plan and when the country had attained self-sufficiency in the matter of food, it is now time enough for us to turn our attention towards industrialisation in the Second Five-Year Plan. So, what is called the industrial regeneration of the country is what is planned under the Second Five-Year Plan. I feel, Sir, this is a time when things stand in a different perspective and we have to consider the world forces that

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

are operating around us when we think of such plans. When we are out to plan for industrial self-sufficiency, inevitably we have to take into consideration various forces operating in the present competitive world. It is not a question of alloting five lakhs more to this item or a little less to another. It was not a mere question of achieving targets in one or the other direction. It is more a question of making an integrated measure of progress in every field in the whole country. So far as Mysore is concerned, it is certainly true that quite a few crores have been provided for and in fact the target which we aimed at could have been more ambitious and rightly too, but it must be related to the financial resources of the country. I want the Hon'ble Members of this House to keep in mind one point. Fortunately it has happened. Sir, the way in which we look at this budgetting system in the modern world, at any rate in the Post-war India is something unique. Here it is not a question of the Central Government becoming something like the creditor and the State Government becoming something like the borrower. That relationship has ceased. In fact it has now become a question of sharing the divisible pool of the Central Government. Sir, this is one important and unique feature. Even there we have an integrated financial structure. In fact, money may come from here or there. On this occasion, may I claim your pardon, Sir, and say that so far as the financial implementation is concerned, even as we have successfully gone through the first Five Year Plan and in the same manner it is possible to go through the Second Five-Year Plan. It is that that inspires confidence and encourages us to plan for the second Five-Year period. Otherwise, we all remember the statement which our Finance Minister made about a fortnight ago and we all know that he presented a deficit Budget and one may wonder how on the penultimate day of the same Budget Session, the Government has come forward with a Plan to the tune of several crores. What I mean to say is that it is not the arithmetical side that has to be considered in a plan like this, it is not mere arithmetical progression. There is nothing unreasonable or irreconcilable. The Planning at the State level is nothing but part of Central co-ordinated planning; whether it is part A State or Part B State, but it comes within the responsibility of the Centre to provide funds for the execution of the works. I am really grateful and I am sure that every one has welcomed the decision of the Central Government to nationalise the Insurance and taken other measures in order to provide funds for the Second Five-Year Plan. You will kindly see, Sir, that there are several items under the Second-Five Year Plan without which the industrial progress that is sought to be maintained, will not be possible. As a matter of fact, Sir, I must be pardoned for stating that this idea of planning is not something new to Mysore at any rate. I recall the days, Sir, when one of our greatest statesman Sir M. Visveswaraya started the Economic Conference for the first time here in the whole of India; it is then that this question of planning really took shape. In fact, we may go so far as to claim that Mysore was the first State which had a statesman, far-sighted enough, who introduced the idea of planning in the whole of India even when the Britishers were still in charge of the destinies of 30 crores of people. Therefore there is nothing new in it. We have developed a psychology as it were for this planning. Planning requires a certain psychology. Mahatma Gandhi has often said, that we should not merely count the heads when we are planning for re-construction but we should also take note of the fact that we have two hands in addition. The western concept of looking at the individual is one of counting heads. But Mahatma Gandhi said, 'Don't look at the head alone, but along with the head, look at the two hands and two legs also. That is even more valuable." That is how we have to look at the Second Five-Year Plan. That means that every person, every adult in India has got to make his own

personal contribution in mind and body in order to make the Second Five-Year Plan successful. Pandit Nehru was saying that it requires a certain psychology to work out plans like this and that depends upon the mind of men and the quality of men. That is our special equipment which certainly no arithmetical calculation can easily bring into the compass. It is that factor that is needed to bring the Second Plan to fruition. Let me take this opportunity, Sir, of impressing on the minds of Hon'ble Members of this House to make it their sacred duty to make the Second Plan a success. Let them remember that to-day the whole world is looking at us. Let us not forget the times that we are finding ourselves in. As I said before, our borders are not safe. Anything might happen. It is something like a magazine, right upon which we are standing not knowing whether it is going to erupt into open fight or whether it may be some smouldering here and there. A plan such as this has therefore to be looked at against the national background and from various points of view. Various factors have to be considered in implementing this Plan. I am sure, the days are gone by when we can merely depend upon external effort. Not that I am not grateful to the help that we have been receiving ; I do really recognise the help of every country. But, in my opinion, self-help is the best from of help. As things stand to-day, when the borders may not be safe, when commodities may not come into this country, when such a time comes, is it not always good to foresee and prepare and equip ourselves ? With that in mind, I request this Hon'ble House and every member of this House to give wholehearted support to this Plan. Though speaking from the opposition benches and not from the Treasury benches, still, as I have already stated just now, I want this question of Five-Year Plans to be considered as outside the orbit of party politics and rightly so. It is not the question of Sri Imam or Sri Hanumanthaiya ; it is a question of everyone in this House and in this country. As a matter of fact, we are all trustees here for the people who are looking forward to us. The Leader of the House very rightly said on some other occasion that the members of this House are not only representatives of the people of this country, but they are the trustees of those people. At a stage when public life is yet to be spiritualised, every member of this House should constitute himself as a trustee of the poor and the trustee of the dumb millions. Sir, so far as the effort of this Government is concerned, though I am speaking from this side of the House, still I must say, their effort is not certainly negligible. They have made the effort. But, I am sure that this Five-Year Plan should have been made more ambitious. As a matter of fact, I will not be disclosing any secret if I say that in the Committee in which I had the honour to serve, we had contemplated more ambitious and necessary programmes. We have thought that the continued prosperity and the industrial prominence that Mysore has attained for decades, should go on in future also unhampered. Our future depends on planning and every one should stand by it. Without this planning, perhaps, our future should have been imperilled. Considering all these, I wholeheartedly endorse this Second Five-Year Plan, modest as it is, that has been placed before us. We, as trustees of the people here, have to honour this and we have to try to impress upon the people that their willing co-operation and willing obedience and willing appreciation are their supreme contribution for making the Second Five-Year Plan a success.

*Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Mr. Speaker, I need hardly make a lengthy speech after having heard the valuable suggestions and speeches made by the previous speakers. Sir, I am also a member of the Planning Board that has been set up by the Mysore Government and I am also a party to the various schemes that have been prepared and approved by this House. I may at once state that the Opposition in the House has always viewed this question as a question concerning the development of the whole country on a

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

non-party line. We are all anxious that the country should prosper. We are all aware that the country is faced with poverty, the earning capacity of the people is very low and illiteracy has become a serious problem to solve. To solve all these problems, all felt the need for a plan. So, the First Five-Year Plan was placed before the country and we all supported it. We had, of course, some difference of opinion about this Plan, not on the spirit of the Plan but about the mode of implementing it. Five-years have elapsed and the First Five Year Plan has come to an end.

Sir, I may recall with pride that the State of Mysore has been the pioneer in various fields. It has set an example to other States in the field of industries. It is the State of Mysore that was the first in the field of electricity and it was the first State to make use of the God given resources like waterfalls at Sivasamudram and generate electricity to the extent of nearly 60,000 K. W. Then the Mahatma Gandhi Hydro-Electric Works was undertaken which is giving us power to the extent of 120,000 K.W. It is with great pleasure that I make a reference to this Hydro-Electric Works because I had something to do with the Works; I was associated with it in the initial stages. Sir, at that time we thought that all the power that would be generated there would be a surplus and we would not be able to utilize all of it. But, today we find that the power generated not only at Jog but even the power generated at Siva, Shimsha and other projects would not be enough to meet the demand. The demand is increasing every day. That is why we recommended in the Planning Board to take up the works at Honnemaradu and Sharavati. No doubt the Honnemaradu Project has been included in the Second Five-Year Plan. But, it must be at once completed because in the new State of Mysore power will have to be supplied to the adjoining places which entirely depend on Mysore for power. If this work is delayed, I am afraid, there will be asetback in the development of industries.

Sir, I said that Mysore was the pioneer in the field of industries. We were the first to undertake the venture of Iron Works. We have our own Sugar Factory, our own Implements Factory and our own Porcelain Factory. We propose to manufacture high tension insulators in the Porcelain Factory. The Central Industrial Workshop is proposed to be developed. Sir, we made very important proposals to the Planning Commission. We wanted to have another Cement Factory in addition to the one we have now. We are short of cement not only in Mysore but in the entire country. There are facilities to start another cement factory; there is raw material, there is electricity. But, I regret to say that this scheme has not been sanctioned by the Planning Commission.

Again, Sir, we wanted to have an Aluminium Factory. Conditions and circumstances for starting this factory in Mysore State is very favourable. Bauxite is available in plenty in Belgaum; other facilities are also available. Again, we were seriously thinking to start a Fertiliser factory. I regret that this has not been sanctioned by the Planning Commission.

Sir, I need hardly mention the need for industrial expansion in the State. Unless there is rapid industrialisation in the country, unemployment problem can never be solved. As was said by Sri M. V. Rama Rao, there should be a social security guaranteed to the people of the country. The people should feel confident that they are going to get from the Government whatever amenities they are in need of. In England, unemployment is a thing of the past. Every person is sure of a job. No man or woman is left to the destiny. Such security must be ensured in our country also. For this, there must be rapid industrial development throughout the State. It is true that the Government of India have three big industries in the State, namely, Hindustan Aircraft, Telephone Factory and Machine Tools Factory. But, Sir, in this connection, I must say, all the industries are concentrated in one place, that is, Bangalore. There must be decentralization. Industries must

be spread throughout the State. If there are big industries at Bangalore, it does not solve the unemployment problem in the State. They must be spread over throughout the State.

Sir, when I visited England I studied how industries are spread throughout the country; they are never concentrated in one place. For instance, Textile is round about Manchaster and Lancashire; Automobile is round about Birmingham.

5 P.M.

In fact, the Coal Industry is spread around New Castle, Glasgow and Edinburough; so also Electrical and other Industries are spread over in several places in England. The industries should never be concentrated in one area but must be spread over. That will give relief to residents of all areas. Here also whatever further industries are going to be proposed, they must be spread not only in the City of Bangalore but throughout the State. There has been a demand from all parts of the State that with a view to relieve local unemployment, industries must be spread over to other parts, they must appointed. I need not take any more time. My only submission is this. The Planning Commission that was constituted prepared a plan for Rs. 250 crores. The Commission sat from day to day and they selected very important schemes and we all hoped that the Planning Commission of India would at least concede many of our demands as they were just and reasonable. It is very much to be regretted that plan has been cut drastically from Rs. 250 crores to Rs. 80 crores.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I intervene just for a minute? By and large, although there is a reduction, we appreciate when compared to other States in India the per capita we get is more than what any other State gets. That is a point which should not be forgotten.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is undesirable to compare the State of Mysore with other States. Mysore has its own individuality; it has its own importance. Mysore contributes its wealth to the rest of India. But you must be guided by the actual need. The Planning Commission has thought it fit to reduce the plan from Rs. 250 crores to Rs. 80 crores. I hope even this plan will be executed in its entirety. My only feeling is this. The State has its limited resources. The State can contribute only a crore and a half of rupees. The entire amount must come from the Centre, (*A Member.*—Or by loan) or by loan. The State cannot hope to get much by loan or by borrowing.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not think any purpose will be served by mentioning that point of one crore because the Planning Commission has taken an integrated view of the finances of India and has allotted this amount to us. Why do you go on saying that we have got one crore? We have got more. Add any more digits you want.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Government itself has given that information. Now I said that the entire amount should come from the Centre and they must see either by advancing loans or by grants that the entire plan is implemented. The concerned officers made an apportionment; they said so much comes from the Central sector, and so much from the State resources and if I remember correctly, at least 30-40 per cent according to the draft plan should be found by the State itself. Now all this must come as a loan from the Centre and the grant from the Centre should be at least to the extent of Rs. 50 crores. I hope the Government of Mysore have an assurance from them that all this amount will be advanced or paid by the Government of India. Secondly, I must warn the Government or request the Government that in their zeal to implement the plan or in their hurry or confusion, let them not have recourse to indiscriminate taxation. It is that thing that has been worrying me and many people. I do not know what the Centre will do because under the First Plan there was a short fall of nearly Rs. 10 crores; but this year without looking into the condition of the people, without studying their paying capacity, let them not have

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

recourse to indiscriminate taxation, because taxation has reached a limit, people can no longer pay any additional taxation. Their position is very pitiable. So let not the Government hazard to levy fresh taxes and along with the Central Government which is bent upon levying very curious taxes. I understand the Government of India propose to levy taxes on property, taxes not only on income but also on expenditure.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You must sacrifice ; where is the other way ?

Sri J. MOHAMED IMAM.—In the first place, I have no money to meet my expenditure. We have undergone enough of sacrifice. We are second to none in making sacrifice provided we are in a position to sacrifice. So I trust the Government will not make an attempt to tax the people further. On the other hand, they must approach the Central Government, they must find all funds from the Centre. I do not approve of even borrowings. Government should not borrow indefinitely, because every instalment of loan that is taken by the Government of Mysore means, it is an additional strain and burden on the finances of the State of Mysore. As I remarked in the course of my budget speech, the State has been paying nearly Rs. 3 crores on this account out of its normal revenues. If you have recourse to indefinite borrowing, then you will have to pay another slice out of the normal revenues. Perhaps the Government of Mysore propose to borrow another Rs. 50 crores, not only from the public but from the Government of India. If Government borrows another Rs. 50 crores, that means to say there will be a permanent burden on the resources of the State to the extent of another Rs. 3 crores. Out of the normal revenue of Rs. 18—20 crores, Rs. 6 crores will have to go towards the payment of interest and sinking fund. So the Government should use every caution and see that the State is not burdened with any more borrowings or indiscriminate borrowings and taxation, but seek every relief and help from the Centre.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet at 8-30 A.M. tomorrow.

The House adjourned at Ten Minutes past Five of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday, 7th April 1956.

WD 2896—GPB—550—11-8-56